

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ

MÜFREDAT FORMU
Ders İzlenesi

Sayı : Tarih : 12.1.2017

Diploma Program Adı : HUKUK, LİSANS PROGRAMI, (ÖRGÜN ÖĞRETİM)

Akademik Yıl : 2016 - 2017

Ders Adı		SAĞLIK HUKUKU (TIP HUKUKU)				Ders Kodu	HUKK4176
Yarıyıl	Teorik Saati	Uygulama Saati	Laboratuvar Saati	Kredisi	AKTS	Dersin Dili	Dersin Türü
7	2	0	0	2	4	Türkçe	Seç.
Derse Kabul Koşulları		Koşul Mevcut Değil					
Devam Zorunluluğu		Teorik		Uygulama		Laboratuvar	
		%70					
Dersi Veren(ler)		Prof. Dr. ADEM SÖZÜER, Prof. Dr. ABDULLAH COŞKUN YORULMAZ,					
Dersin Amacı		Bu ders ile dersi alan öğrencinin insan sağlığı ile ilgili olarak gündeme gelebilecek hukuki ihtilafları değerlendirebilmesi, tıp biliminin verilerini göz önünde bulundurarak hukuki düzenlemeleri yorumlayabilmesi ve uygulayabilmesinin sağlanması hedeflenmektedir.					
Dersin İçeriği (Kısa Tanım)		Dersin içeriğini, tıbbi müdahale ilişkisi ve bu ilişkiden kaynaklanan taraf borçları ile sorumlulukların belirlenmesi, insan sağlığını ilgilendiren çeşitli kavram ve kurumlar üzerinde durulması ve bunlarla ilgili hukuki düzenlemelerin ele alınması oluşturmaktadır. Bu kapsamda tıp mesleğini icraya yetkili kimselerin tıbbi müdahalelerinin hukuka uygunluk koşulları incelendikten sonra Ceza Hukuku bağlamında tıbbi faaliyetlerle ilgili suç tipleri ile Ceza Muhakemesi Hukukunda yer alan sağlık mesleği mensuplarına ilişkin düzenlemeler öğretilecektir. Buna ilaveten tıbbi müdahale sözleşmesinin kuruluşu, ifası ve ifa edilmemesi halindeki sorumluluk da derste ele alınan konulardır. Kusurun tespiti ile ilgili olarak uygulamadan vaka örneklerine yer verilecektir.					
Dersin Öğrenme Çıktıları		Dersi başarıyla tamamlayan öğrenci aşağıdaki kazanımlara sahip olur: Tıbbi Müdahale ilişkisinin hukuki nitelendirmesini yapar. Tıbbi müdahale nedeniyle tarafların borçları ve sorumluluklarının neler olduğunu, bunlara hangi kuralların uygulanacağını bilir. Tıp hukuku çerçevesinde değerlendirilebilecek ilişkilerin, sağlık hizmeti mesleğinin özelliklerini göz önünde bulundurmaya suretiyle yorumlar ve hukukun bu ilişkilere doğru dürüst uygulanmasını sağlar. Tıp alanındaki bilimsel gelişmeleri takip eder ve bunların hangi hukuki esaslar çerçevesinde değerlendirileceğini bilir. Tıbbi müdahale ile ilgili çıkan uyuşmazlıklarda takip edilmesi gereken yolların neler olduğunu bilir.					
Öğretim Yöntemleri		Ders, konuların öğretim üyesi tarafından anlatılması, öğrencilere çeşitli araştırma ödevlerinin verilmesi, uygulama örnekleri üzerinde tartışmalı derslerin yapılması şeklinde işlenmektedir.					

Dersin Öğrenme Çıktılarının Program Yeterliliklerine Katkısı	Dersi başarıyla tamamlayan öğrenci aşağıdaki kazanımlara sahip olur: Tıbbi Müdahale ilişkisinin hukuki nitelendirmesini yapar. Tıbbi müdahale nedeniyle tarafların borçları ve sorumluluklarının neler olduğunu, bunlara hangi kuralların uygulanacağını bilir. Tıp hukuku çerçevesinde değerlendirilebilecek ilişkilerin, sağlık hizmeti mesleğinin özelliklerini göz önünde bulundurmak suretiyle yorumlar ve hukukun bu ilişkilere doğru dürüst uygulanmasını sağlar. Tıp alanındaki bilimsel gelişmeleri takip eder ve bunların hangi hukuki esaslar çerçevesinde değerlendirileceğini bilir. Tıbbi müdahale ile ilgili çıkan uyumsuzluklarda takip edilmesi gereken yolların neler olduğunu bilir. Böylece hukukun temel alanları yanında gelişen ve gelişmeye devam eden diğer alanları ile ilgili olarak temel bilgiye sahip olur.
Kaynaklar	Battal Yılmaz : Hekimin Hukuki Sorumluluğu, Ankara, Adalet yayınları, 2007 P Fatih Selami Mahmutoğlu: Türk Ceza Mevzuatındaki Temel Düzenlemelere Psikiyatristlerin Fail ve Uzman Sıfatı Kapsamında Genel Bakış?, Türk Tıp Etiği ve Hukuku Araştırmaları Yıllığının ?Sır Saklama Yükümlülüğü Kapsamında Hastaya Ait Kişisel Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme Veya Yayma Suçu?, Pi Pazarlama ve İletişim Kültürü Dergisi yeni sayısında yayınlanacaktır. ?Ceza Hukuku boyutuyla Epilepsi ve Demans? Klinik Aktüel Tıp Nöro Psikiyatri Forumu Dergisi, Eylül-Aralık 2010, s.14-16. ?Ötanazi ve Yaşam Destek Ünitelerine Bağlı Hastaların Durumu?, 21. Yüzyıl Başında Yaşama Destek Tedavileri Etik ve Hukuksal Yönler, 2. Uluslararası Tıp Etiği Ve Tıp Hukuku Kongresi Bildiri Kitabı, Ekim 2009, s.85-92. ?Etik Ve Hukuksal Açıdan (kamu Görevlisi) Hekimlerin İşlediği İrtikâp Suçu?, 21. Yüzyıl Başında Yaşama Destek Tedavileri Etik Ve Hukuksal Yönler, 2. Uluslararası Tıp Etiği Ve Tıp Hukuku Kongresi Bildiri Kitabı, Ekim 2009, s.721-747. ?Türk Ceza Hukuku?nda Yüz Kavramı?, Yüzle Yüzleşme, Adli Tıp Kurumu Yayınları No.20, 2009, s.13-17. ?İnsan Üzerinde Deney?, Yüksek Riskli Hastaya Yaklaşım Etik ve Hukuksal Boyutlar 3. Tıp Etiği Ve Tıp Hukuku Sempozyumu Bildiri Kitabı, Aralık 2009, s.71-76. ?Terminal Dönemdeki Hastalar ve Ceza İnfaz Hukuku Bağlamında Hapis Cezasının Ertelenmesi?, Tıp Etiği ve Tıp Hukuku Derneği Bülteni, Yıl:4, Sayı:7-8, Ocak-Temmuz 2009, s.46-49. ?Organ Bağışında Modeller; Etik ve Ceza Hukuk Açısından Yorumlanması?, Organ ve Doku Naklinde Tıp Etiği ve Tıp Hukuku Sorunları, 1. Uluslararası Tıp Etiği ve Tıp Hukuku Kongre Bildiri Kitabı, İstanbul 2007, s.923-938. ?TCK ve Sağlık Mevzuatımızda Organ Nakli ve Organ Bağışından Kaynaklanan Sorunlar? A? dan Z? ye Sağlık Hukuku Sempozyum Notları, Eylül 2007, s.293- 298. ?İrade Dışı Tıbbi Müdahalelerden Kaynaklanan Ceza Hukuku Sorunlarına Genel Bakış?; İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı i

DERSİN DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Çalışma	Sayı	Katkı Payı
Ödevler	0	0
Sunum	0	0
Arasınavlar (Hazırlık Süresi Dahil)	1	30
Proje	0	0
Klinik Uygulama	0	0
Laboratuvar	0	0
Arazi Çalışması	0	0
Diğer Uygulamalar	0	0
Kısa Sınavlar	0	0
Dönem Ödevi / Projesi	0	0
Portfolyo Çalışmaları	0	0
Raporlar	0	0

DERSİN DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Çalışma	Sayı	Katkı Payı
Öğrenme Günlükleri	0	0
Bitirme Tezi/Projesi	0	0
Seminer	0	0
Diğer	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı (Hazırlık Süresi Dahil)	1	70
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARIN BAŞARI NOTUNA KATKISI		30
YARIYIL SONU SINAVININ BAŞARI NOTUNA KATKISI		70
TOPLAM		100

AKTS - İŞ YÜKÜ TABLOSU

Etkinlikler	Sayı	Süre	Kredi İş Yüğü
Ders Süresi	14	2	28
Sınıf Dışı Çalışma Süresi	14	2	28
Ödevler	0	0	0
Sunum	0	0	0
Arasınavlar (Hazırlık Süresi Dahil)	1	10	10
Proje	0	0	0
Klinik Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Arazi Çalışması	0	0	0
Diğer Uygulamalar	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı (Hazırlık Süresi Dahil)	1	34	34
Kısa Sınavlar	0	0	0
Dönem Ödevi / Projesi	0	0	0
Portfolyo Çalışmaları	0	0	0
Raporlar	0	0	0
Öğrenme Günlükleri	0	0	0
Bitirme Tezi/Projesi	0	0	0
Seminer	0	0	0
Diğer	0	0	0

AKTS - İŞ YÜKÜ TABLOSU

Etkinlikler	Sayı	Süre	Kredi İş Yüğü
Kredi İş Yüğü			100
Kredi İş Yüğü / 25			4
AKTS			4

HAFTALIK KONU BAŞLIKLARI

Hafta	Teori Konu Başlıkları
1	Giriş-Tıbbi Müdahalelerde Hukuka Uygunluk Koşulları 1-Rıza,2-Aydınlatma,3-Tıp Mesleğini İcra Etmeye Kanunen Yetkili Kişiler Tarafından Yapılması, 4-Tıbbi Müdahalenin Tıp Biliminin Kabul Gören Verilerine Uygun Olması,5- Tıbbi Müdahalenin Kanunen Öngörölmüş Amaçlara Uygun Olması *Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un ilgili hükümleri
2	Tıp Hukuku Dersininin Özel Hukuk Kapsamı İle İlgili Genel Giriş Ceza Hukuku İle İlgili Ortak Kavramlar(Temel Kavramlar, Tıp Hukukunun Kaynakları)
3	Tıbbi Müdahale İlişkisinin Genel Çerçevesi (Sözleşme, Haksız Fiil, Vekâletsiz İş Görme Olasılıkları) Tıbbi Müdahale Sözleşmesi (Kuruluş, Görünüm Şekilleri, Unsurlar) Tıbbi Müdahale Sözleşmesinde Tarafların Yükümlülükleri (Genel Olarak), Sözleşmenin Sona Ermesi
4	Tıbbi Müdahale İlişkisinden Kaynaklanan Sorumluluk Hekimin Sorumluluğı, Hastanın Sorumluluğı Tazminat Sorumluluğunun Unsurları (Hukuka Aykırı Eylem)
5	Tıbbi Faaliyetlerle İlgili Suç Tipleri
6	Tıbbi Faaliyetlerle İlgili Suç Tipleri
7	Hukuka Aykırılığı Ortadan Kaldıran Unsur; Rıza Ve Aydınlatma Yükümlülüğü
8	Sorumluluğun Koşulu Olarak Kusur Ve Kusurun Belirlenmesi Sorumluluğun Koşulu Olarak İliyet Bağ Ve Zarar
9	Sorumluluğun Sonucu; Tazminat Davası Başvuru Yolları Ve Yargı Yolu Uyuşmazlığı (İdare Hukukunun Kattığı Özellik)
10	Özel Olarak Hasta Hakları
11	Ceza Muhakemesi Hukukunda Sağlık Mesleği Mensuplarına İlişkin Düzenlemeler
12	Ceza Muhakemesi Hukukunda Sağlık Mesleği Mensuplarına İlişkin Düzenlemeler
13	Kusurun Tespiti İle İlgili Vaka Örnekleri ve Uygulamadan Örnekler
14	Kusurun Tespiti İle İlgili Vaka Örnekleri ve Uygulamadan Örnekler

Hafta	Uygulama Konu Başlıkları
1	
2	
3	
4	
5	

Hafta	Uygulama Konu Başlıkları
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	

DERSİN ÖĞRENİM ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE İLİŞKİSİ

No	Program Yeterlilikleri	Puan
1	Sorunlara objektif bir şekilde yaklaşarak toplumdaki adalet duygusunun pekişmesini sağlamak.	5
2	Hukuk uygulamalarında karşılaşılan ve öngörülmeven karmaşık sorunları çözmek için bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alabilmek.	5
3	Lisans düzeyinde edindiği bilgi ve becerileri eleştirel ve kendi yorumu ile harmanlayan bir yaklaşımla değerlendirebilmek.	5
4	Hukuki sorunlara ilişkin konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilmek, sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarabilmek.	5
5	Lisans düzeyinde hukuk teorisi ve kamu hukuku ve özel hukuk dalları alanlarında uluslararası ve ulusal hukuki bilgi ve donanıma sahip olmak, yeni hukuki problemleri kazanılan hukuk nosyonu sayesinde çözebilme yeterliğini elde etmek.	5
6	Güncel hukuki sorunları tespit etme,değerlendirme ve çözebilme becerisine sahip olmak.	5
7	Sosyal hakların evrenselliği sosyal adalet, kalite yönetimi ve süreçlerine uygun davranma ve katılma, kültürel değerlerin korunması ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahip olma.	5
8	Yaşam boyu öğrenme, sorun çözme ve eleştirel düşünme becerilerini kullanır.	5
9	Toplumsal sorumluluk bilinci ile sağlık ekibi ve diğer disiplinlerle işbirliği içinde araştırma, proje ve etkinliklerde yer alır.	5
10	Profesyonel gelişime katkıda bulunacak etkinliklerde yer alır.	5
11	Profesyonel kimliği ile meslektaşlarına rol model ve topluma örnek olur	5
12	Temel değer ve sosyal hakların evrenselliğini gözetir.	5

Katkı Derecesi : 1 düşük, 5 yüksek

İMZA